

جلسه برنامه‌های اجرایی موسسه در پایگاه‌های

نوآوری استان آذربایجان شرقی برگزار گردید. به

منظور انتقال یافته های تحقیقاتی و افزایش ضریب نفوذ ارقام جدید موسسه در دیم زارهای کشور جلسه ای در ۵ مهر ماه ۱۴۰۲ در سالن

شهید احمد شفیع
زاده موسسه دیم
برگزار گردید.
رییس موسسه در
خصوص اجرای
پایگاههای نوآوری

جدید بیان نمود: در سال زراعی جدید پایگاههای نوآوری در مناطق مختلف استان در جهت انتقال فناوریهای جدید به بهره برداران دیم استان برنامه ریزی و اجرا خواهد شد و لازم است کارشناسان مجری این پایگاهها دستورالعمل های فنی موسسه را به طور کامل رعایت نموده و تمامی مراحل کاشت تا برداشت این محصولات به صورت مکانیزه و با نظارت محققین موسسه صورت گیرد. هدف گذاری بیشتر برنامه انتقال فناوریهای جدید در محصولات زراعی جایگزین (نخود، عدس، گلرنگ، کاملینا، گیاهان علوفه ای) به منظور کاهش هزینه ها، افزایش بهره وری از نهاده ها و بارش سبز و نهایتا پایداری تولید در دیمزارها متمرکز خواهد شد.

از دکتر روستائی در حاشیه جلسه طرح جهش

تولید در دیمزارهای استان آذربایجان شرقی تسهیل

بعمل آمد.
جلسه طرح جهش
تولید در دیمزارها
با حضور اکبر
فتحی رئیس
سازمان جهاد

کشاورزی استان آذربایجان شرقی، مصباح ربانی مدیرکل ستاد اجرایی فرمان امام(ره) در استان آذربایجان شرقی، مظفر روستائی رئیس موسسه تحقیقات دیم کشور، حبیب عبدلی مدیرکل هواشناسی استان، جواد صمدی سرپرست شعب بانک کشاورزی استان و مجموعه عوامل طرح جهش تولید در دیمزارهای استان در ۲۵ مهرماه ۱۴۰۲ در سالن سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی برگزار گردید. در این مراسم از مظفر روستائی رئیس موسسه تحقیقات دیم کشور به پاس فعالیت‌های

سرمقاله

پتانسیل ارقام جدید در تحمل به بیماری های زنگ

در گندم دیم

عوامل محدودکننده غلات به ویژه گندم در دو دسته زنده و غیرزنده قابل بررسی بوده و عوامل زنده عمدتاً شامل آفت‌ها و بیماری‌ها هستند. «زنگ» جزء یکی از مهمترین بیماری‌های غلات بوده که می‌تواند خسارت قابل توجهی به غلات وارد کند. بیماری «زنگ» در سه نوع نواری، برگ و ساقه به صورت جوش‌هایی روی سطح یا هر دو طرف برگ ظاهر می‌شود و با از بین بردن برگ، خسارت کمی و کیفی زیادی به گندم وارد می‌کند. عوامل محیطی و استفاده از رقم‌های حساس جزء عوامل بروز این بیماری در گندم است. وقتی بارندگی و شرایط رطوبتی مناسبی برای شیوع این بیماری وجود داشته باشد، اپیدمی‌های غیرقابل جبرانی را موجب خواهد شد. بهترین و سریع‌ترین راه کنترل بیماری «زنگ» استفاده از ارقام مقاوم است و موسسه دیم در طی سال‌های اخیر ارقام مقاوم مناسبی در این خصوص معرفی کرده است. رقم‌های جام، ایوان، هور و مهر از ارقام مقاوم در برابر این بیماری هستند و کشاورزان با کشت این ارقام محصولات خود را تا ۹۰ درصد از خسارت این بیماری محافظت خواهند کرد. پایش‌های منظم هر دو هفته یکبار در پاییز و هفته‌ای یکبار در فصل بهار می‌تواند قبل از بروز بیماری «زنگ» به صورت گسترده و از طریق کانون‌کوبی از میزان خسارت این بیماری کاهش دهد.

اخبار مؤسسه

افزایش ۱۱ درصدی تولید هسته‌های اولیه بذر

ارقام دیم گزارش شد. روستائی رییس موسسه تحقیقات

کشاورزی دیم در مصاحبه با خبرنگار صداوسیما مرکز آذربایجان شرقی اعلام کرد: در سال زراعی گذشته با ۶۱ درصد افزایش، ۸ هزار ۶۹۳ تن بذر هسته‌های اولیه ارقام این موسسه تولید شده است. هسته‌های بذری تولید شده مربوط به ۱۰۸ رقم و لاین معرفی شده توسط موسسه تحقیقات کشاورزی دیم است. بیش از ۵۴ درصد بذرهای پرورشی غلات در ستاد موسسه تولید می‌شود و هسته‌های بذری، بیشتر شامل غلات، حبوبات، دانه‌های روغنی و گیاهان علوفه ای است. تولید هسته‌های بذری محصولات زراعی دیم، نقش زیربنایی در تحقق اهداف طرح جهش تولید در دیمزارها دارد.

دوره آموزشی مصرف بهینه کودهای شیمیایی و تغذیه در شرایط دیم برگزار شد. دوره آموزشی مصرف

بهینه کودهای شیمیایی و تغذیه در شرایط دیم با محوریت محصولات زراعی

استراتژیک گندم و جو دیم ویژه کارشناسان زراعت استان اردبیل به مدت چهار روز در محل مجتمع آموزش کشاورزی این استان برگزار گردید. مدرس این دوره ولی فیضی عضو هیات علمی موسسه دیم بوده است که در این دوره تخصصی ضمن بیان آخرین یافته ها و نتایج تحقیقاتی موسسه دیم در خصوص تغذیه بهینه کودی محصولات زراعی دیم بویژه گندم و جو کارشناسان زراعت جهاد کشاورزی استان اردبیل با نکات فنی و کلیدی در مدیریت مزارع دیم از نظر تغذیه و مصرف کودهای پایه و ریزمغذی ها، کودهای زیستی، بذرمال، اسید آمینه، نحوه جایگذاری کود با کارنده ها، اهمیت مصرف کودهای پایه در زمان کاشت، اصول محلولپاشی و محاسبه و تعیین نیاز کودی زراعت دیم گندم، جو و سایر محصولات زراعی دیم آشنا شدند.

دانشجویان دانشگاه پیام نور مراغه از موسسه بازدید کردند. ۳۰ نفر از دانشجویان زیست شناسی سلولی و مولکولی دانشگاه

پیام نور شهرستان مراغه به همراه استاد مربوطه از آزمایشگاه ژنتیک

مولکولی موسسه تحقیقات کشاورزی دیم بازدید کردند. در این بازدید دکتر تبریزی توضیحات لازم در خصوص موارد استفاده این دستگاه ها را بیان نموده و دانشجویان ضمن آشنایی با پروژه های مولکولی در حال اجرا در موسسه، با روش های استخراج DNA و PCR و همچنین الکتروفورز آشنا شدند.

قرارداد انتقال دانش فنی تولید و تکثیر دو رقم عدس و سه رقم گندم با بخش خصوصی امضاء شد. روستایی با

امضای قرارداد ۱۰ ساله با واگذاری امتیاز انحصاری و موقت دو رقم پرپتاسیل عدس سنا

موفق موسسه در اجرای طرح جهش تولید در دیمزارهای استان با اجرای پایگاه های نوآوری برای افزایش ضریب نفوذ بالای ارقام در دیم زارهای استان در جهت پایداری تولید و امنیت غذایی با اهدای لوح تجلیل گردید.

پنجمین کاروان ترویج بهره‌وری الگوی کشت ملی محصولات زراعی دیم برگزار گردید. پنجمین کاروان

ترویج بهره‌وری الگوی کشت ملی محصولات زراعی کشت پاییزه سال ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲ با

محوریت کشاورزان خبره و کشت همزمان غلات و محصولات تناوبی (نخود، کاملینا و نخود علوفه ای رقم آردا) به صورت کشت مستقیم در مرکز جهاد کشاورزی فتح شهرستان هشترود، آغچه کهل مراغه و سراجوی شمالی مدیریت جهاد کشاورزی مراغه برگزار گردید. اهداف این کاروان اطلاع رسانی، دانش افزایی و آگاهی بخشی در خصوص برنامه الگوی کشت ملی و انتقال دانش فنی به بهره برداران برای افزایش و پایداری تولید در پروژه جهش تولید در دیمزارها، برقراری ارتباط با کشاورزان و پاسخ گویی به سؤالات و ابهامات آنان و ارائه راهکارهای علمی و انتقال دانش و فناوری های نوین برای افزایش بهره‌وری از مصرف نهاده ها و آب سبز، کاهش ضایعات، بیمه، مدیریت مخاطرات و تاب آوری بود.

مظفر روستایی به مرتبه استادی ارتقاء یافت. ارتقای

مرتبه علمی دکتر مظفر روستایی رییس موسسه تحقیقات کشاورزی دیم به مرتبه استادی در دویست و پنجاه و دومین جلسه هیئت ممیزه سازمان تات را تبریک عرض نموده و آرزوی توفیق روز افزون ایشان در مسیر تحقق اهداف موسسه را آروزمندیم.

کشت پاییزه محصولات دیم در پایگاه های نوآوری استان با حضور محققین موسسه دیم انجام شد.

کاشت ارقام و لاین های گندم نان، گندم دوروم، جو، تریتی کاله، گلرنگ، بالنگوی شهری، نخود، ماشک و نخود علوفه ای در پایگاه نوآوری طرح جهش تولید در شهرستان های اهر (روستای ون آباد)، مراغه (روستای اوخچی)، کیلبر (بخش آبخ احمد) اجرا شد. در این پایگاه ها تیمارهای به زراعی شامل مقادیر کودهای ازته و فسفره، کنترل علف های هرز، تراکم کاشت و اعمال بذرمال غلات نیز مورد ارزیابی قرار گرفته است.

کشاورزان و بهره برداران از استان های مختلف کشور بازدید شد. دومین رویداد بین المللی نمایشگاهی مدیریت بحران داخلی و خارجی در مصلای امام خمینی (ره) برگزار شده و در این نمایشگاه موسسه دیم از استان آذربایجان شرقی با نمایش بذر و بذور ارقام محصولات زراعی دیم به همراه نمونه هایی از بوته های خشک ارقام، برشورهای معرفی ارقام جدید و نشریات فنی و ترویجی موسسه حضور فعال داشت و در اولین روز این نمایشگاه، وحیدی وزیر کشور و هیات همراه، آهنی مدیر کل دفتر مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت جهاد کشاورزی از غرفه موسسه دیم بازدید کردند.

همایش کشت انتظاری محصولات دیم در استان

زنجان برگزار شد. با هماهنگی ستاد اجرایی فرمان حضرت امام

(ره)، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و سازمان جهاد

کشاورزی استان زنجان، در تاریخ هشتم آذر همایش بزرگ کشت انتظاری محصولات دیم با محوریت گیاهان علوفه ای، حبوبات و دانه های روغنی دیم برگزار گردید. مدرسان این دوره فرهاد آهک پز، حمید خوشرو و حسین رستمی از اعضای هیات علمی موسسه دیم بودند که آخرین دستورالعمل ها و یافته های تحقیقاتی موسسه در خصوص ارقام معرفی شده، روش های کاشت، داشت و برداشت آن ها را به فراگیران و کارشناسان آموزش دادند.

همکاری های مشترک موسسه با سایر موسسات سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی

توسعه می یابد. نشست تخصصی بررسی زمین ها و راهکارهای انجام

پروژه ها و طرح های مشترک با بانک ژن گیاهی ملی برای تبادل ژرم پلاسماها، انجام فعالیت های تحقیقاتی پیش

اصلاحی برای حصول ارقام سازگار با شرایط دیم کشور به منظور ایجاد ویژگی های تحمل به تنش های محیطی، ارزیابی نمونه های ژنتیکی بانک

و بیل سوار به شرکت آویژه رویش بذر اترک در استان خراسان شمالی و امتیاز انحصاری و موقت سه رقم پرتاسیل گندم جام، هور و صدرا

به شرکت تعاونی ۴۵۲ کشت و صنعت مائده در استان کردستان موافقت نمود. این قراردادها در راستای انتقال دانش فنی و بهره مندی از پتانسیل های بخش خصوصی در امر تولید و تکثیر بذر انجام می شوند. در حال حاضر موسسه تحقیقات کشاورزی دیم با احتساب واگذاری ارقام فوق دارای ۸۶ قرارداد فعال تکثیر بذر ارقام جدید گندم، جو، نخود، عدس، ماشک و گلرنگ با شرکت های خصوصی است و از مشارکت تمام شرکت های فعال در این زمینه استقبال می نماید.

موسسه دیم در نمایشگاه های استانی و ملی

هفته پژوهش حضور فعال داشت. به مناسبت

گرامیداشت هفته پژوهش نمایشگاهی با حضور ادارات و شرکت های خصوصی واقع

در شهرستان و استان آذربایجان شرقی از تاریخ ۵ الی ۱۲ آذرماه ۱۴۰۲ در سالن مدیریت مرکزی دانشگاه مراغه برگزاری شد و موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور با نمایش نمونه هایی از بذور، بوته، نشریات و برشور ارقام محصولات زراعی دیم حضور فعال در این نمایشگاه داشت. یازدهمین نمایشگاه نوآوری و فناوری ربع رشیدی با هماهنگی استانداری آذربایجان شرقی با حمایت بخش های خصوصی و دولتی با ارائه طرح و ایده های نو در زمینه کشاورزی و صنایع مختلف از تاریخ ۱۴ آبان ماه ۱۴۰۲ به مدت ۴ روز در محل نمایشگاه های بین المللی تبریز برگزار می شود. دستاوردهای موسسه مورد بازدید کلامی معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار، محمدی معاون سیاسی، کشاورزان و بهره برداران قرار گرفت. بیست و چهارمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری و فن بازار از تاریخ ۲۰ الی ۲۲ آذرماه ۱۴۰۲ با شرکت مراکز تحقیقاتی، دانشگاهی و سازمان مختلف کشوری در مصلی امام (ره) برگزار شد. موسسه دیم در این نمایشگاه با ارائه بذور متنوع از ارقام محصولات زراعی حضور فعال در غرفه سازمان تات در این نمایشگاه داشت و این غرفه توسط جعفری معاون پژوهش و فناوری سازمان تات، مسئولان سازمان تات، اساتید و دانشجویان،

گردید. روستایی ضمن تبریک هفته پژوهش به محققین موسسه و ایستگاههای همکار اظهار نمود: در سال زراعی جاری ۷۵ طرح تحقیقاتی و پژوهشی در بخش غلات، حبوبات، دانه‌های روغنی، علوفه در حال اجرا است و این موسسه از ابتدای امسال ۹ رقم جدید از محصولات زراعی دیم معرفی کرده است و تا پایان سال نیز ۱۳ رقم جدید دیگر معرفی خواهد شد. در ادامه این مراسم، از خدمات پژوهشی پنج نفر از پژوهشگران موسسه با اهدای لوح تقدیر و هدیه تجلیل شد.

با خانواده‌های يك جانباز و دو شهید والامقام

دوران دفاع مقدس بازدید بعمل آمد. رضا رحیم زاده

رییس بخش خدمات فنی تحقیقاتی و همکار جانباز موسسه، مسئول روابط

عمومی و دبیر امر به معروف و نهی از منکر به نیابت از همکاران موسسه به همراه سرپرست بنیاد شهید و امور ایثارگران شهرستان ویژه مراغه و هیئت همراه از خانواده جانباز ۷۰ درصد جنگ تحمیلی علی یزدانی و شهیدان والامقام محمد ناطقی و مقصود محمدزاده دیدار کردند. در این دیدار، ضمن ارج نهادن به مقام شامخ شهدا و جانبازان دوران دفاع مقدس از ایثارگری‌های این عزیزان با اهداء لوح تقدیر تجلیل شد. خانواده شهیدان ضمن بیان خاطرات شیرین از فرزندان برومند خود، در حق کارگزاران نظام برای خدمتگزاران صدیق آرزوی موفقیت نمودند.

فصلنامه داخلی دیم- (نشریه علمی-خبری)

شماره ۱۲- سال چهارم - پاییز ۱۴۰۲

مدیر مسئول: دکتر مظفر روستایی سردبیر: رامین لطفی

هیات تحریریه: مظفر روستایی، جعفر جعفرزاده، هادی

خرسندی، حمید حسینیان خوشرو مدیر داخلی: رویا

فردوسی، پشتیبان: پریسا ایراندوست آذر صفحه آرایی و

کامپیوتر: اسماعیل زادحسن

نشانی: آذربایجان شرقی، مراغه، کمربند شمالی، موسسه

تحقیقات کشاورزی دیم کشور، تلفن تماس: ۰۴۱-۳۷۲۲۸۰۷۸

ژن در مزارع دیم کشور و حفاظت، نگهداری منابع ژنتیکی برگزار شد. در راستای گسترش همکاری‌های مشترک موسسه با پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی نشستی در خصوص همکاری‌هایی در زمینه مطالعات مولکولی بر روی ژنوتیپ‌های محصولات گندم نان و دو روم، جو، نخود و عدس، خللر، ماشک، کاملینا و گلرنگ در ۳۰ پروژه مصوب و در حال اجرای موسسه تحقیقات دیم انجام خواهد شد. همچنین در نشست موسسه دیم با و موسسه خاک و آب برای اجرای پروژه‌های مشترک، همگرایی بیشتر در ارایه دستورالعمل‌های فنی و استفاده از ظرفیت هر دو موسسه در کمک به افزایش بهره‌وری در دیمزارها تاکید شد. نشست تخصصی بررسی زمینه‌ها و راهکارهای انجام پروژه‌ها و طرح‌های مشترک با موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور نیز انجام و ضمن تبادل نظر، مقرر گردید همکاری‌های مشترک در خصوص کنترل علف‌های هرز، بررسی و کنترل خسارت آفات در حبوبات، غلات، گلرنگ، ئ تاثیر تغییر اقلیم بر رفتار آفات و تنوع بیماری‌ها و بروز رسانی دستورالعمل‌های فنی مشترک عملیاتی شود.

موسسه دیم بعنوان برترین موسسه کشوری

معرفی شد.

موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور در بین ۲۱ موسسه، پژوهشگاه

و مرکز علمی فعال سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، برترین موسسه کشوری معرفی شد. این موسسه به خاطر مشارکت در افزایش تولید و عملکرد محصولات زراعی دیم، توجه به چالش‌های بخش کشاورزی در آینده، تولید محصولات فناوری، حضور موثر در عرصه‌های تولید و حداکثر همکاری با معاونت‌های اجرایی به عنوان موسسه برتر انتخاب شده است. همزمان با هفته پژوهش در مراسم تجلیل از برگزیدگان بخش کشاورزی و منابع طبیعی پژوهش و فناوری سازمان تات با شعار پیشران تولید، بهره‌وری و امنیت غذایی از موسسه دیم به عنوان موسسه برتر تجلیل شد.

از پژوهشگران برتر ستاد موسسه تجلیل بعمل

آمد. تجلیل از

پژوهشگران برتر

موسسه تحقیقات

کشاورزی دیم در

چهارمین روز از

هفته پژوهش در سالن شهید شفیع زاده ایستگاه ستاد موسسه برگزار